

Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarvike- ja terveysosasto
Kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

25.1.2011

Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA ASETUKSEKSI SALMONELLATARTUNNAN VASTUSTAMISESTA NAUDOISSA JA SIOISSA

Viite: Lausuntopyyntö 15.12.2010 Dnro 3139/13/2010

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Kielto käyttää rokotteita tai mikrobilääkkeitä salmonellatartunnan ehkäisyyn on hyvä lisäys olemassa olevaan lainsäädäntöön. Eläinlääkäriliitto on kannanotossaan todennut mikrobilääkkeiden hallitun ja harkitun käytön perustelluksi.

Eläinlääkäriliitto katsoo, että vastuu eläintautinäytteiden otosta tulisi ensisijaisesti olla virkaeläinlääkärillä. Virkaeläinlääkäri vastaa eläintautivalvonnasta, eläinsuojeluvalvonnasta sekä sivutuotteiden valvonnasta alueellaan. Poikkeustapauksissa näytteen otosta voisi vastata pitopaikasta vastaava toimija. Tällainen poikkeustapaus voisi olla uudistuseläimiä tuottavat sikojen pitopaikat, sillä kyse on elävien eläinten myyntiin liittyvästä omavalvonnasta.

Näytteenoton yhdenmukaistamiseksi tulisi nautoja keinosiemennystarkoitukseen lähettävien tilojen näytteenoton perusteet olla samat kuin epäiltäessä salmonellatartuntaa nautojen pitopaikassa. Lisäksi tulisi tutkia lähetettävän naudan yksilökohtainen ulostenäyte.

Asetukseen tulisi liittää päätös rajoittavien määräysten antamisesta ja niiden purkamisesta sisältöineen. Rajoittavien määräysten toimenpiteiden osalta voitaisiin viitata saneeraussuunnitelmaan, jossa kuvataan toimenpiteet tartunnan leviämisen estämiseksi ja sen hävittämiseksi tilalta. Rajoittavat määräykset purkavassa päätöksessä voitaisiin viitata saneeraussuunnitelman toteutumiseen.

Luku 3

Asetusluonnoksen luku 3 on merkittävä parannus olemassa olevaan lainsäädäntöön. Tuotantoympäristönäytteet lisäävät näytteenoton luotettavuutta tilatasolla. Näytteiden tulosten perusteella voidaan saneeraustoimenpiteitä kohdistaa oikein ja tehokkaasti.

15 §

Pykälässä todetaan rajoittavien määräysten sisältö. Liitto pitää hyvänä, että myös elävien nautojen ja sikojen vastaanotto kielletään. Liiton mielestä rajoittaviin määräyksiin tulisi sisältyä määräys haittaeläintorjunnasta. Lisäksi tarpeettomien ihmisten ja eläinten pääsy tuotantotilaan olisi kielletty. Myös luettelointivelvoite tulisi sisällyttää päätökseen.

17 §

Liitto esittää 1 momentin viimeiseen lauseeseen lisäystä: ”Kunnaneläinlääkäri on *tarkastettava ja* valvottava suunnitelman toteuttamista *pitopaikassa*”. Kunnaneläinlääkäriin käynnit tilalla nopeuttavat saneeraussuunnitelman toteuttamista. Toimijan etu on, että saneeraus saadaan toteutettua mahdollisimman pian ja viimeistään ennen salmonellavakuutuksen korvauksajan päättymistä. Nauta- ja sikatilojen salmonellavakuutus korvaa saneerauskuluja yleensä puolen vuoden ajan rajoittavien määräysten antamisesta lähtien.

18 §

Eläinlääkäriliitto esittää, että 2 momentin kohta 2) muutettaisiin kuuluvaksi: ”*Kaikki pitopaikassa tutkimushetkellä olleet eläimet on tutkittu viranomaisnäytteenottona vähintään kaksi kertaa 2-4 viikon välein ja tutkimustulokset ovat kahdella peräkkäisellä tutkimuskerralla olleet kielteiset*”. Kaikkien eläinten tutkiminen kahdesti lisää todennäköisyyttä todeta mahdollinen salmonella pitopaikassa. Näytteenottojen välin tulisi pääsääntöisesti olla 3-4 viikkoa. Saneerausta hoitavan virkaeläinlääkäriin päätöksellä näytteenottoväliä tulisi kuitenkin olla mahdollista lyhentää kahteen viikkoon. Esityksen perusteluna on se, että erityisesti vieroitettujen porsaiden välikasvattamoissa saattaa kolmen viikon näytteenottoväli johtaa porsaiden kasvamiseen ylikokoisiksi ja eläinsuojelullisiin ongelmiin.

24 §

Eläinlääkäriliitto esittää, että pykälään lisättäisiin eläinlääkäriin velvollisuus ilmoittaa todetusta salmonellatartunnasta myös meijerille ja teurastamolle. Näin varmistettaisiin nopea tiedonkulku kaikissa tapauksissa. Vaihtoehtoisesti kunnaneläinlääkärille tulisi säätää velvollisuus valvoa, että tuottaja on tehnyt edellä mainitut ilmoitukset. Koska kyseessä on zoonoosi, tulisi kunnaneläinlääkäriin ilmoittaa todetusta salmonellatartunnasta myös kunnan johtavalle maatalouslomittajalle.

Liite 1

Kohta 2 Ulostenäytteenotto toimitettaessa nautoja keinosiemennystarkoitukseen
Näytteenotto tulisi saattaa samanlaiseksi kohdan 3.2. kanssa. Mitä vähemmän erilaisia näytteenotto-ohjeistuksia on, sen selvempää on toiminta.

Kohta 7 Eläinlääkäriliitto katsoo, että tuotantoympäristönäytteet tulisi ottaa myös siinä tapauksessa, kun puhtaiden tuotantoympäristönäytteiden jälkeen ulostenäytteestä todetaan uudelleen salmonellaa. Tällöin tuotantoympäristö on voinut saastua uudelleen.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitolla ei ole asetusluonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja